Provtagningsanvisning Hepatit B - Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Hepatit B	**Dokumentkategori:** Instruktion	**Omfattning:** Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KML	**Dokumentansvarig:** Metodansvarig KKTM	**Beslutsinstans:** Vårdenhetschef KML
Diarienummer: Ej tillämpligt.		**Datum för översyn:** Se giltigt t.o.m.

Hepatit B

Alternativa sökord	HBc, HBe, HBeAg, HBs, HBsAg, HBV, gulsot och ikterus
Remiss	Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg: Mikrobiologi → Smittester →Hepatit B. Alt. hittas via sökfunktionen. Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 3, Laboratoriemedicin Region Gävleborg)
Provtagning	7 mL venblod i gelrör, gul propp. BD Vacutainer SST™ II Advance-rör art.nr. 366566 Även 5 ml rör art. nr. 368498 kan användas. Prov kan tas kapillärt. BD microtainer-rör med gel, gul propp art. nr. 365968
Förvaring/transport	Centrifugera och förvara provet kylt i väntan på nästa transport. Ej centrifugerade prover bör nå laboratoriet inom 24 h.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin Gävle sjukhus
Referensintervall	Negativ eller positiv beroende på frågeställning S--HBs-ak < 10 IE/L negativ
Svarstid	Analysen utförs vardagar.
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kontakta laboratoriet om efterbeställning önskas.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Ja
Kommentarer/övrig upplysning	Tolkning följer alltid med svaret när någon analys är positiv. Vid ett positivt S--HBs-ag, hos en pat. som inte tidigare är känd, analyseras automatiskt S--HBe-ag, S--HBe-ak samt S--HBc-ak (IgG+IgM) och S--HBc-ak (IgM).

Kommentarer/övrig upplysning forts…	S--HBc-ak (IgG+IgM) ger information om hepatit B-infektion (aktuell eller tidigare genomgången). S--HBc-ak (IgM) uppträder tidigt i infektionsförloppet och är en markör för akut infektion. S--HBe-ag och S--HBe-ak, ses framför allt som smittsamhetsmarkörer där S--HBe-ag indikerar hög smittrisk. (Det förekommer muterat virus (precoremutant) där S--HBe-ag blir negativt.) S--HBs-ak används framför allt vid immunitetskontroll. Ses som ensam markör efter vaccination. S--HBs-ak besvaras i IE/L. Vid positivt utfall i någon analys utförs utredningsanalyser så att en fullständig bild av patientens infektions-/immunitetsstatus fås. För närmare smittsamhetsbedömning på HBs-ag reaktiva prover kan, om så begärs, S--HBV-DNA PCR utföras.
Medicinsk bakgrund/indikation	Hepatit B virus tillhör en egen familj (hepadnaviridae) utan andra nära besläktade humanvirus. Viruset smittar via blod och sexuellt, inkubationstiden är 2–6 månader. Hepatit B infektion förekommer både som akut och kronisk hepatit. Vid smitta vid födseln blir > 90 % kroniska bärare, medan hos vuxna får < 5 % kronisk hepatit. Hos personer med en immundefekt finns en liten risk att en genomgången hepatit B-infektion reaktiveras. Serologisk diagnostik av hepatit B-infektion baseras på en kombination av analyser av antigener (HBs-ag och HBe-ag) samt antikroppsanalyser (HBc-ak (IgG+IgM), HBc-ak (IgM), HBe-ak, HBs-ak). HBs-ag kan normalt påvisas flera veckor före insjuknandet. Patienter som är HBs-ag-positiva betraktas som smittsamma. Misstanke om akut/kronisk/genomgången Hepatit B-infektion och/eller kontroll efter Hepatit B-vaccination Innefattar: HBs-ag, HBc-ak (IgG+IgM) och HBs-ak Utredningsanalyser: HBc-ak (IgM), HBe-ag och HBe-ak.

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben (Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg).

Vid behov av kommunicering om ändringar i dokumentet utses relevanta kvalitetssamordnare som extra uppföljare på dokumentet. Dessa ansvarar sedan för att ändringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Dokumentet är framtaget i samarbete med och granskat av metodansvarig samt granskat av medicinskt ansvarig. Revision 1 av detta dokument även granskat av Systemadministratör CGM Analytix.

Denna revision har ändrats av metodansvarig och granskats av medicinskt ansvarig och kvalitetsansvarig.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2025-03-19	1	Nytt dokument anpassat utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok 09-79828. Ändrat till elektronisk remiss Cosmic.
2025-12-02	2	Uppdaterat trivialnamn enligt nya rekommenderade rapportnamn.
2026-10-28	3	Ändrat dokumentansvarig och namn i rubriken. Lagt till alternativa sökord och uppdaterat stycke ”Kommunikation och implementering”.